

**VIHERPOIKIEN
TYÖTURVALLISUUDEN JA TYÖERGONOMIAN
KEHITTÄMISSUUNNITELMA KAUELLE 2017**

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Lepaa, maisemasuunnittelu

Kevät, 2017

Katja Sundström

Maisemasuunnittelun koulutusohjelma, hortonomi
Lepaa

Tekijä	Katja Sundström	Vuosi 2017
Työn nimi	Viherpoikien työturvallisuuden ja työergonomian kehittämissuunnitelma kaudelle 2017	
Työn ohjaaja	Vesa Vuorinen	

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytteen tilaajana toimi Viherpojat Oy.

Viherrakennusyrityksissä on paljon turvallisuusriskejä, kuten muillakin rakennustyömailla. Näihin riskeihin kiinnitetään yleensä vähemmän huomioita viherrakentamisessa kuin varsinaisilla rakennustyömailla. Viherrakentamisessa on kuitenkin paljon riskitekijöitä, kun vietetään aikaa koneiden sekä muiden työntekijöiden ja asukkaiden kesellä. Lisäksi haasteensa viherrakentamiseen tuo työergonomia. Työ sisältää paljon fyysisesti raskaita työtehtäviä ja tällöin on myös riski vääriin työasentoihin.

Viherpojat Oy tilasi kartoituksen heidän työturvallisuudestaan sekä työturvallisuuden ja ergonomian kehittämissuunnitelman kaudelle 2017. Työn tavoite oli selvittää yrityksen työturvallisuuden tämän hetkinen tila verrattuna kolme vuotta aikaisempaan. Turvallisuustilanteen kartoittamiseen käytettiin kolme vuotta sitten toteutetun työntutkimusprojektin materiaalia sekä Viherpoikien omia taustamateriaaleja.

Työ toteutettiin tutkimuksellisena opinnäytetyönä. Tutkimuskysymyksiä toimivat: Onko työntutkimusprojektin jälkeisistä toimenpiteistä ollut hyötyä? Mitä seikkoja tulisi huomioida Viherpoikien työturvallisuuden ja ergonomian kehityssuunnitelmassa? Lisäksi tavoitteena oli luoda uusi kehittämissuunnitelma Viherpojille.

Opinnäytetyön tuloksena voitiin todeta, että työntutkimusprojekti on tuottanut positiivista tulosta yrityksessä. Työn edetessä löydettiin myös huomattavan paljon kehittämis ehdotuksia yritykselle.

Avainsanat Ergonomia, työturvallisuus, työntutkimusprojekti

Sivut 36 sivua, joista liitteitä 13

Degree Programme in Landscape Design
Lepaa

Author	Katja Sundström	Year 2017
Subject	The development plan 2017 of work safety and ergonomics for Viherpojat company	
Supervisor	Vesa Vuorinen	

ABSTRACT

This thesis is commissioned by Viherpojat Oy.

In the landscape construction companies there are as many safety risks as in other building sites. Although these risks attach less attentions in the landscape construction than in the conventional building sites. However, the landscape construction development has a lot of safety concerns when you work with the machines around your co-workers and other people. Also in the landscape construction, there is challenge of the working ergonomic. The labour includes a lot of hard physical tasks and the risk of working in the wrong working position gets higher.

Viherpojat Oy commissioned a survey of their working safety and a development plan of the working safety and ergonomics for the working season 2017. This commission's purpose was to study the company's work safety by comparing the status to the status of three years earlier. The survey of safety circumstances was based of work condition project that was made three years ago and background material provided by the Viherpojat Oy. Also, material was given by an occupational health nurse.

The commission was fulfilled as a research thesis. The research question was, whether the actions after the work condition project were beneficial? Which points should be considered and improved in the development plan of work safety and ergonomics for Viherpojat. Also, the purpose was to create a new development plan for Viherpojat.

As the result of the thesis was that work condition project had produced a positive result in the company. While the thesis progressed we also found a lot of development propositions.

Keywords Ergonomics, working safety, work condition project

Pages 36 pages including appendices 13 pages

SISÄLLYS

1. JOHDANTO.....	1
2. VIHHERPOJAT OY.....	2
3. LYHYESTI VIHERRAKENNUSALAN LUONTEESTA, HAASTEISTA SEKÄ TYÖTURVALLISUUDEN KOMPASTUSKIVISTÄ.....	2
3.1. Turvallisuus.....	3
3.2. Fyysinen ergonomia.....	3
3.3. Lakeja ja määräyksiä.....	4
3.4. Ergonomian muut haasteet.....	4
4. KEHITTÄMISSUUNNITELMAN TAUSTAMATERIAALI.....	5
4.1. Aiempi työtutkimusprojekti sekä sen tulokset.....	5
4.2. Terveystietojen tilastotieto Viherpoikien työntekijöiden hyvinvoinnista.....	7
4.3. Ilmapiirikartoituksen tulokset.....	8
4.4. Työsuojelukokousten pöytäkirjat, päähuomioita.....	9
4.5. Esimerkkikohteita.....	9
5. TYÖNTEKIJÖIDEN HAASTATTELUT JA KYSELY.....	10
5.1. Työntekijöiden kyselyn valmistelu.....	10
5.2. Työnjohdon haastatteluun valmistautuminen.....	10
5.3. Nokkamiehen haastattelukysymysten valmistelu.....	11
6. TULOSTEN ESITTELY.....	11
6.1. Haastattelu työpäällikölle.....	11
6.2. Haastattelu nokkamiehelle.....	12
6.3. Kysely työntekijöille.....	13
7. TYÖTURVALLISUUDEN JA ERGONOMIAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA.....	18
7.1. Kehityssuunnitelman lähtökohdat.....	18
8. JOHTOPÄÄTÖKSET.....	19
9. POHDINTA.....	20
LÄHTEET.....	22

Liitteet

Liite 1	Työpäällikön haastattelun pohjana toimiva runko
Liite 2	Nokkamiehen haastattelukysymykset
Liite 3	Haastattelulomake työntekijöille
Liite 4	Työturvallisuuden ja ergonomian kehittämissuunnitelma

1. JOHDANTO

Työhyvinvointi on oleellinen osa työntekijöiden arkea ja yrityksen menestymistä. Jos kaikki viihtyvät työpaikassa hyvin, näkyy se niin yrityksen tuloksessa kuin työntekijöiden kotonakin. Hyvinvointi ei rajoitu vain fyysiseen hyvinvointiin, vaan työntekijöiden henkiseen hyvinvointiin tulee myös panostaa.

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan tilaajana toimivan Viherpojat Oy:n työntekijöiden hyvinvoinnin kehittymistä vuoden 2014 jälkeen. Opinnäytetyö on toteutettu yhteistyössä Viherpoikien työpäällikön Jarkko Heikkinen-Lindbergin kanssa. Viherpojat Oy on kehittänyt henkilöstönsä hyvinvointia ja työn tekemisen turvallisuutta Työtehoseuran toteuttaman työntutkimusprojektin avulla. Projekti on toteutettu vuonna 2014 ja projektissa on pyritty etsimään työntekijöiden työergonomiaa, työturvallisuutta ja yleistä työn sujuvuutta parantavia seikkoja kehityksen tueksi. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, onko työntutkimusprojekti konkreettisesti parantanut työhyvinvointia Viherpojissa toimenpiteiden jälkeen. Työn tilaajan toiveena on samalla selvittää, onko työpaikka turvallinen tällä hetkellä myös uusien työntekijöiden mielestä. Opinnäytetyön tuloksena tuotetaan Viherpojille uusi työturvallisuuden ja ergonomian kehittämissuunnitelma kaudelle 2017. Kehittämissuunnitelmassa huomioidaan tässä opinnäytetyössä esille tulevat kehityskohteet.

Tutkimuskysymyksinä opinnäytetyössä toimii: Onko Työtehoseuran työntutkimusprojektin tuloksien perusteella tehdyistä muutoksista ollut hyötyä viherrakennusyrityksen työturvallisuuden parantamisessa? Mitä seikkoja tulisi huomioida ja parantaa Viherpoikien työturvallisuuden ja ergonomian kehityssuunnitelmassa? Kysymyksiin pyrittiin löytämään vastaus henkilökunnan haastatteluilla sekä kyselyllä.

Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että työntutkimusprojekti on parantanut osaltaan Viherpoikien työturvallisuutta. Niin haastattelut, kuin myös taustatietona toimiva Viherpoikien materiaali kertovat, että kehityksen suunta on ollut ylöspäin. Tuloksessa huomataan myös se, että Viherpoikien tulisi jatkossa kehittää erityisesti viestintää ja siisteyttä työmailla.

2. VIHERPOJAT OY

Viherpojat Oy on vuonna 1992 perustettu viherrakennusalan yritys, jonka toimialueena on koko pääkaupunkiseutu. Yritys tarjoaa laadukkaita viherrakennuspalveluita pääosin taloyhtiöille sekä rakennusliikkeille. Lisäksi se ylläpitää rakennuskohteitaan valmistumisen jälkeen takuukauden ajan.

Yrityksen työntekijöiden määrä vaihtelee kausittain 25 henkilön molemmin puolin. Vakituista henkilöstöä yrityksessä on viisi henkilöä. (Viherpojat Oy 2016)

Viherpojat Oy tahtoo esimerkillisesti parantaa työntekijöidensä turvallisuutta ja jaksamista työssään. He haluavat myös nostaa viheralan halukkuutta työturvallisuuden huomioimisella ja sen laadun parantamisella.

Yritys on alkanut kiinnittää erityistä huomiota työntekijöiden hyvinvointiin ja työturvallisuuteen vuonna 2014, jolloin he ovat teettäneet työtutkimusprojektin Työtehoseuralla. Tutkimuksen avulla kartoitettiin työntekijöiden työtavoissa tapahtuvia puutteita. Projektilla pyrittiin parantamaan työmenetelmiä ergonomian sekä työturvallisuuden kannalta. Tutkimuksen lisäksi Viherpojat Oy on aloittanut vuosittaisen ilmapiirikartoituksen järjestämisen työntekijöille kevään perehdytystilaisuuksissa. Nämä kartoitukset kertovat yleisesti työntekijöiden näkökulman yrityksen kehitykseen niin ilmapiirin kuin yleisen työhyvinvoinnin kannalta. (Heikkinen-Lindberg 2017)

Nyt yritys haluaa selvittää, onko konkreettista kehitystä tapahtunut tutkimusprojektin jälkeen. Lisäksi he tahtovat kehittää turvallisuutta ja ergonomiaa työpaikalla uuden kehityssuunnitelman avulla. Tässä opinnäytetyössä pyritään vastaamaan molempiin tarpeisiin yhteistyössä työn tilaajan kanssa.

3. LYHYESTI VIHERRAKENNUSALAN LUONTEESTA, HAASTEISTA SEKÄ TYÖTURVALLISUUDEN KOMPASTUSKIVISTÄ

Viherrakennusalan työtehtävät ovat usein yllättävänkin vaihtelevia. Työtehtäviin kuuluu kaikkea haravoinnin ja kuorma-auton kuljettamisen väliltä. Työntekijöiden tehtävät jakautuvat yleensä omiin vastualueisiinsa, jotkut vastaavat esimerkiksi ylläpitotehtävistä, jotkut koneiden ajamisesta ja jotkut taas toimivat niin sanottuina lapio- tai kivimiehinä. Työtehtävissä toistuu usein samoja, työntekijälle raskaita asentoja ja nostoja joita pyritään vähentämään koneellistamalla työtehtäviä mahdollisimman paljon. (Työturvallisuuskeskus 2007, 9.)

3.1. Turvallisuus

Viheralan yrityksissä vaaditaan usein työturvallisuuskortin suorittamista ennen työsuhteen alkua. Tällöin työnantajan on helpompi varmistua siitä, että työt osataan tehdä turvallisesti. Kortti on voimassa aina viisi vuotta, jonka jälkeen kortti tulee suorittaa uudelleen. (Työturvallisuuskeskus n.d.) Jotta työmaa olisi turvallinen, työntekijöiden tulee huomioida toki toisensa, mutta myös mahdolliset muut ihmiset, kuten työkohteiden asukkaat. Rakennustyömailla liikkuu työntekijöiden lisäksi myös paljon työkohteita. Koneiden läsnäolo lisää aina haasteita turvallisuuden ylläpitämiseen. Lisähaasteensa alalla turvallisuuden kannalta tarjoaa myös se, että työ on usein kausiluontoista ja yrityksiin tulee paljon esimerkiksi nuoria opiskelijoita suoraan koulun penkiltä. Tällöin olisi erittäin tärkeää huomioida uudet työntekijät ja opastaa heidät mahdollisimman hyvin uuteen työhönsä. (Työsuojeluhallinto 2016) Etenkin nuoret, kokemattomat työntekijät saattavat vahingossa aiheuttaa vaaratilanteita tuntemattomien työkohteiden kanssa. Tietämättömyys koneiden toimintaa ja käyttöä kohtaan aiheuttaa helposti teknistä haittaa koneille, mutta lisäksi jopa hengenvaaraa työntekijöille. Työtapaturmat ovat onneksi laskeneet erityisesti rakennustyömailla vuodesta 2014. (Työtapaturmavakuutuskeskus 2017).

3.2. Fyysinen ergonomia

Eläkeikää nostetaan nykyään jatkuvasti. Jokaisen tulisi jaksaa tehdä töitä mahdollisimman terveenä eläkkeeseen asti. Oikean fyysisen ergonomian ylläpitäminen vähentää työn aiheuttamia vammoja ja mahdollisten tuki- ja liikuntaelinsairauksien todennäköisyyttä. Yrityksellä on aina velvollisuus järjestää työterveyshuolto työntekijöilleen. Myös työterveyshuollolla on velvollisuus avustaa työpaikkaa hyvän työergonomian saavuttamiseksi. (Työsuojelu 2017) Fyysiseen työergonomiaan on olemassa varsin pätevää ohjeistusta, hyviä esimerkkejä löytyy esimerkiksi Työturvallisuuskeskuksen materiaaleista. Työturvallisuuskeskuksen nettisivuilta löytyy helposti ja nopeasti tietoa esimerkiksi turvallisesta työympäristöstä ja työtilan merkityksestä. (Työturvallisuuskeskus n.d.)

Nostotyöt ovat usein viheralan työntekijälle jokapäiväisiä, jolloin tulisi osata oikea tekniikka nostotöihin. Vääristä nostoasunnoista saattaa koitua parantumattomia vammoja tai fyysistä haittaa loppuelämäksi. Tällaisten työtehtävien määrää tulisi pyrkiä minimoimaan työpaikoilla avustavilla välineillä. Mikäli tilannetta ei pystytä koneilla helpottamaan, tulee työnantajan pystyä takaamaan työntekijälle oikea perehdytys työasentoihin. (Työsuojelu 2015)

3.3. Lakeja ja määräyksiä

Töiden turvallisuutta sekä ergonomiia edistämään on säädetty erikseen lakeja ja asetuksia, joita yritysten tulee noudattaa. Työturvallisuuden kannalta tärkeimpinä noudatettavina lakeina mainittakoon työsopimuslaki, työturvallisuuslaki ja työaikalaki. Useissa viherrakennusyrityksissä noudatetaan Maaseudun työnantajaliiton ja Puu- ja erityisalojen liiton Viheralan työehtosopimusta. Työehtosopimuksen kohdassa VII TYÖTURVALLISUUS, 37§ Yleisiä määräyksiä, määritellään tarkemmin viheralan ohjeistuksia työturvallisuuteen. (Työturvallisuuskeskus 2007, 11; Puuliitto 2017) Työturvallisuuslain 2002/738 noudattaminen on erittäin tärkeä osa tapaturmien ehkäisyä. Työturvallisuuskeskuksella on monipuolisia ohjeita fyysisen kunnon ylläpitämiseen. Tärkeimpinä ohjeina fyysisen jaksamisen kannalta voidaan pitää työn kuormittavuuden sopeuttamista tietyille henkilölle sopivaksi sekä työn ennakoivaa suunnittelua. (Työturvallisuuskeskus n.d.)

Jokaisella työntekijällä on oma vastuunsa omista tekemisistään. Hänen tulee noudattaa työnantajan antamia määräyksiä ja työturvallisuuslakia poikkeuksetta. Mikäli työntekijä havaitsee työmaalla vaaraa tai haittaa aiheuttavan tekijän, tulee hänen ilmoittaa asiasta. Työntekijällä on myös oikeus kieltäytyä työtehtävästä, mikäli se aiheuttaa merkittävää vaaraa hänen tai muiden työntekijöiden terveydelle. Lisäksi työntekijän tulee osallistua työkyvyn arvioimiseen tarkoitettuihin terveystarkastuksiin. (Työsuojelu 2015).

Työturvallisuuteen on onneksi alettu kiinnittämään koko ajan enemmän huomioita. Rakennusteollisuuden yritykset ovat ottaneet käyttöönsä nolla tapaturmaa-ohjelman, jonka tavoitteena on saada rakennustyömaat täysin työtapaturmattomiksi. (Rakennusteollisuus 2017) Viheralan yritykset toimivat usein aliorakoitsijoina isoissa rakennushankkeissa ja tämä tavoite parantaa myös heidän työturvallisuuttaan. Myös aliorakoitsijat pyrkivät toimimaan tietenkin tämän tavoitteen mukaan. (Sohlman 2017)

3.4. Ergonomian muut haasteet

Fyysisen ergonomian lisäksi haasteina myös viheralalla on tietovergonomian sekä organisaatioergonomian ylläpito sekä kehittäminen. Tietotekniikka lisääntyy työmailla jatkuvasti. Työntekijöiden täytyy sisäistää koko ajan enemmän tietotekniikkaa puhelimien sekä koneiden lisääntymisessä. Puhelimilla suoritetaan työmailla työaikakirjaukset, osa suunnitelmista lähetetään suoraan sähköpostitse, työkoneet alkavat olla nykyteknologian mukaisia. Puhelimen tuonti työmaalta kotiin saattaa häiritä työntekijän keskittymistä muuhun elämään, kun työaika venyy ja työsähköpostit ovat mielessä kotonakin. (Työturvallisuuskeskus n.d.) Lisäksi puhelimien kanssa työskentelystä saattaa luonnollisesti aiheutua häiriötä työmaalla keskittymiseen.

4. KEHITTÄMISSUUNNITELMAN TAUSTAMATERIAALI

Opinnäytetyön tuloksena toteutettavan kehittämissuunnitelman pohjana toimii osaltaan Viherpojissa toteutettu työtutkimusprojekti sekä yrityksen itse keräämä materiaali. Suuri osa opinnäytetyön materiaalista on Viherpojat Oy:n luovuttamaa sisäistä materiaalia eikä sitä ole julkaistu julkisesti. Lisäksi materiaaliksi on pyydetty Terveystalon työterveyshoitajan tilastotietoja.

4.1. Aiempi työtutkimusprojekti sekä sen tulokset

TTS Työtehoseura on valtakunnallinen koulutuskeskus, joka muun muassa toteuttaa yrityksille erilaisia työnkehittämiprojekteja. Työnkehittämiprojekteilla pyritään parantamaan yritysten tuottavuutta. (Työtehoseura, n.d.) Viherpojat Oy:ssä tutkimus painottui työturvallisuuteen sekä ergonomiaan. Yrityksessä on ollut aiemmin liikunta- ja tukielinvaivoja, joihin voidaan vaikuttaa fyysisen kuormituksen rajoittamisella. (Jarkko Heikkinen-Lindberg 2017) Tutkimuksessa otettiin huomioon kaivuutyöt, kansi-työt, haravointi, lapio- ja kivityöt sekä työmaan aloitustyöt. Menetelminä tutkimuksessa toimi haastattelut, videokuvaukset, havainnointitutkimukset, VIDAR-videoanalyysi, OWAS- työasentoanalyysi sekä NIOSH nostokaava nostojen riskien määrittämisessä. (Työtehoseura, 2014, 1, 2.)

Työntutkimusprojektin työryhmänä toimivat Työtehoseuran henkilöiden lisäksi Viherpoikien edustajat. Projekti aloitettiin projektiryhmän jäsenien haastatteluilla. Aiheina olivat mm. tekniikka, työn organisointi, työtavat ja työmenetelmät. (Työtehoseura, 2014, 5.) Työtutkimusprojektissa pyrittiin löytämään kohteita, joita Viherpojat voisi jatkossa kehittää. Kehityskohde on esitetty taulukko 1:ssä. Projektissa löydettiin 262 eri kehittämiskohdetta. Noin 200 parannettavaa kohdetta liittyi työnopastukseen. (Viherpojat Oy 2015)

Kaikenslaisiin töihin liittyviä kehitysehdotuksia työtehoseura löysi esimerkiksi seuraavista: henkilöiden joustavampi siirtäminen työtehtävästä ja työkohteesta toiseen, asioiden etukäteisvarmistukset, parempi yhteydenpito, työnjohdon rooli, työnopastuskoulutuksen järjestäminen, osaamisen varmistamiseen toimintamalli ja perehdyttämiskansion luominen.

Taulukko 1. Kehittämiskohteiden jakautuminen

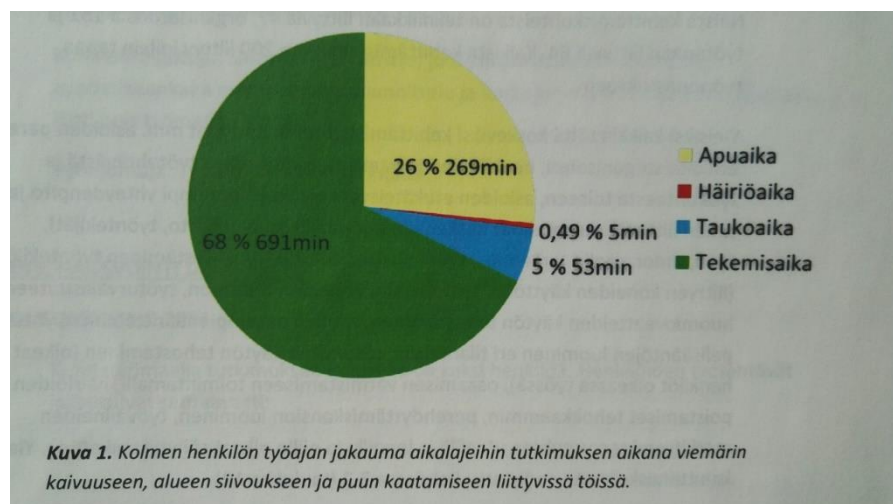
Kehittämiskohteet	
Tekniikkaan liittyviä	47
Organisatorisia	151
Työtapaan liittyviä	64
Työnopastukseen liittyviä	200

Seuraavissa kuvissa on esimerkkejä työtutkimusprojektin raportista. Taulukko 2:ssä on esimerkki työtutkimusprojektissa saaduista havainnoista ergonomiassa, yhdessä työkohteessa. Kyseisessä analyysissä huomataan, että työntekijä on erittäin paljon polvillaan sekä selkä kumarassa. Työasenoissa on parantamisen varaa, kyseisellä työtavalla selkä sekä alaraajat joutuvat rasitukselle. TPLK-tilauskoodi kertoo asentojen haitallisuudesta. Punaisella merkityt ovat haitallisimpia ja tästä voidaan tulkita korjaavien toimenpiteiden kiireellisyys.

Taulukko 2. Työasentojen analysointia (Työtehoseura 2014)

Havaintoväli 10 s, sinikypäräinen työmies						
Havaintojen kokonaismäärä 154 havaintoa						
Havaintojen jakaumat (kpl)						vars. kokoaminen
	Asentokok.	Vars. kokoaminen	Selkä		%	
				suora	45	36
TPLK1	74	31		kumara	47	53
TPLK2	49	39		kiertynyt	3	2
TPLK3	23	4		kumara&kiertynyt	5	9
TPLK4	8	7	Yläraajat	alhaalla	99	99
	154	81		toinen koholla	1	1
				molemmat koholla	0	0
Havaintojen jakaumat (%)						
	Asentokok.		Alaraajat			
				istuu	0	0
TPLK1	48	38		seisoo molemmilla	22	16
TPLK2	32	48		seisoo toisella	0	0
TPLK3	15	5		molemmat koukussa	14	5
TPLK4	5	9		toinen koukussa	1	0
	100	100		polvillaan	53	73
				kävelee	10	6

TPLK1	Ei haitallista
TPLK2	Parannettavaa
TPLK3	Haitallista
TPLK4	Erittäin haitallista

Kuva 1. Ajankäytön jakaumaa. (Työtehoseura 2014)

Työtutkimuksessa havainnoitiin myös ajankäyttöä työmaalla. Kuva 1:ssä on esillä yhden kohteen ajankäyttöä, jossa havaittiin parantamisen varaa työn tehokkuudessa. Apuaika on aikaa, jota käytetään esimerkiksi ohjeiden tutkimiseen tai alueen siivoamiseen. Häiriöaika on työvälineiden etsimiseen käytettyä aikaa. Tauko aika koostuu sovitut tauot ylittävästä ajasta, jolloin työntekijä on toimeettomana. Kuva 1:ssä huomataan, että varsinaista tekemisaikaa on vain 68 % työajasta. (Työtehoseura 2014)

Kehitettäviä kohteita tutkimuksessa löydettiin n. 200. Raportista voidaan suoraan päätellä, että ajankäyttöön sekä ergonomiaan voitaisiin pienelläkin panostuksella vaikuttaa. Kyseisiä puutteita saataisiin helposti minimoitua kunnollisella opastuksella, ennakoimisella ja tiedottamisella.

Viherpojat valitsivat Työtehoseuran tarjoamista muutosehdotuksista sellaisia, joihin itse koki tarvetta ja yritys pystyy ne myös toteuttamaan. Tässä opinnäytetyössä näitä toimenpiteitä käsitellään aihealueittain, ei yksittäisinä toimenpiteinä. Valittuja kehitystoimenpiteitä olivat muun muassa suojainten käytön yhtenäistämisen, koneisiin vaadittavien korttien tarkistus, jätehuollon parempi järjestäminen, konttien järjestäminen, ohjeistukset poikkeustilanteisiin, nostokoulutus, rastikoulutus koneiden käyttöön, ohjeistus työpisteiden perustamiseen yms.

Kohteita, joita kehittämiseen ei koettu tarvetta, oli vain 16. Esimerkkinä tällaisesta on kivisaksien tarve eräessä työkohteessa, jossa timpurit tekivät kivitöitä. Ratkaisuna tähän Viherpojat ovat päättäneet, että timpurit eivät jatkossa tee kivitöitä, vaan kivimiehet tekevät kivityöt oikeilla välineillä. Osa kehityskohteista oli muiden urakoitsijoiden välineistä johtuvia. Näihin Viherpojat eivät puutu sen tarkemmin. (Viherpojat Oy 2015)

4.2. Terveystietojen tilastotieto Viherpoikien työntekijöiden hyvinvoinnista

Viherpojat Oy:n työterveyden huollosta vastaa Terveystalo Hämeenlinnan sekä Vantaan toimipisteissä. Opinnäytetyötä varten pyydettiin yrityksen sisäistä tilastotietoa Viherpoikien työntekijöiden terveydenhoidosta, tapaturmista ja lääkärikäynneistä.

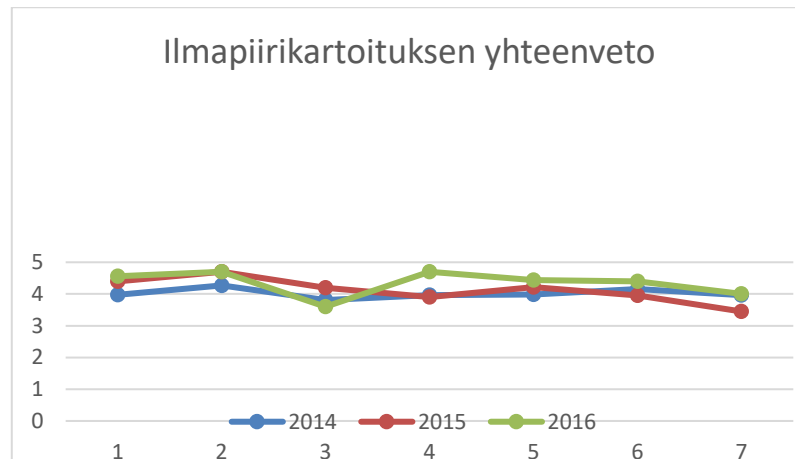
Tilastotiedossa oli vertailutietona mukana kyseisen yrityksen lisäksi myös Terveystalossa toimivien viheralan yritysten tietoja, joka helpotti kokonaiskuvan muodostamista alan tilasta. Valitettavasti tietoja saatiin vain vuosilta 2015 ja 2016. Tarkemmat tiedot raportista ovat salaisia.

Työterveyshoitajan antamasta raportista esiin nousee sairauspoissaolojen muutos edelliseen kauteen yrityksen ja toimialan kesken. On huomattavissa, että infektiot ovat lisääntyneet kyseisessä yrityksessä. Tapaturmat eivät kuitenkaan ole lisääntyneet eikä vähentyneet yrityksen sisällä, vaikka ne ovat vähentyneet yleisesti toimialalla 15 prosenttia. Tuki- ja liikuntaelin-sairauksien määrä, sekä verenkierto- ja aineenvaihduntasairaudet eivät

ole muuttuneet aikaisemmasta tilastosta yrityksen sisällä. Sairastumiset ovat siis tilastollisesti vähentyneet vuonna 2016. (Viherpojat Oy 2017)

4.3. Ilmapiirikartoituksen tulokset

Viherpoikien teettämän, nykyään jokavuotisen ilmapiirikartoituksen tuloksen pohjalta voidaan tehdä tulkintoja yrityksen työturvallisuudesta ja ergonomian sujuvuudesta. Tähän opinnäytetyöhön on taulukoitu vain näihin asioihin liittyvät tulokset alun perin hyvin laajasta ilmapiirikartoituksesta.

Kuva 2. Viherpoikien ilmapiirikartoituksen tulokset taulukoituna.

1. Työskentelyolosuhteet ovat hyvät
2. Jaksan työssäni
3. Työni ei aiheuta yllirasittumista, eikä fyysisiä vaivoja
4. Työryhmässäni kaikki noudattavat sovittuja pelisääntöjä
5. Työkuormitus jakautuu työyhteisössäni oikeudenmukaisesti
6. Saan esimieheltäni riittävästi tietoa minulle tärkeistä asioista
7. Saan riittävästi palautetta esimiehiltäni

Kuvassa 2 pystylinjassa numero 0 on täysin erimieltä ja 5 täysin samaa mieltä. Yleisesti kartoituksen tuottama tulos on positiivinen. Mitään erityisen huolestuttavaa ei ole havaittavissa arvosteluasteikon perusteella.

Suurin notkahdus on tapahtunut fyysisten vaivojen lisääntymisen tunteena. Tästä voidaan karkeasti tulkita, etteivät työtutkimusprojektin tulokset ole ainakaan vielä 2016 mennessä antaneet tarpeeksi hyötyä työntekijöille fyysisen työn osalta. Toisaalta, yrityksen työntekijöiden jaksaminen ja työskentelyolosuhteet on kuitenkin pysynyt hyvin korkealla. Yhteisten pelisääntöjen noudattaminen on parantunut yrityksessä 2014 vuodesta huomattavasti. Tämä lisää yhteisöllisyyttä ja tasavertaisuutta työntekijöiden yhteydessä. Taulukon tulokset kertovat kuitenkin siitä, että tilanne on Viherpojilla pääosin hyvä. (Viherpojat Oy 2016)

4.4. Työsuojelukokousten pöytäkirjat, päähuomioita

Viherpoikien työsuojelukokouksen pöytäkirjassa 2/2015 on todettu, että työmailla on puutteita työsuojaimien käytössä. Tällöin on myös sovittu, että sillä hetkellä käytettävien suojaimien lisäksi hankitaan vaihtoehtoja. Nostokoulutuksesta sekä trukkikoulutuksesta on keskusteltu alustavasti suojelukokouksessa 3/2015. Työmaille on myös toivottu yhtenäisiä työmaakäytäntöjä samassa kokouksessa. Useammassa kokouksessa on keskusteltu kemikaalien kanssa työskentelyn ohjeistuksesta. Lisäksi pöytäkirjoissa on mainittu useasti puutteita työmaiden siisteydessä sekä järjestyksessä. Tähän kaivataan lisää ohjeistusta. (Viherpojat Oy 2015,2016)

4.5. Esimerkkikohteita

Opinnäytetyön tavoitteena on perustaa nimenomaan Viherpojat Oy:lle suunnattu työturvallisuuden ja ergonomian kehittämissuunnitelma. Suunnitelman tulee olla työntilaaajan toiveen mukaan aikataulutettu, sekä konkreettisia toimenpiteitä sisällään pitävä. Työturvallisuussuunnitelmaan on olemassa pohja, mutta nimenomaan kyseistä kehityssuunnitelmaa ei sellaisenaan löytynyt mistään. Kyseinen kehityssuunnitelma tulee siis olemaan ainutlaatuinen ja se tehdään alusta asti uudella pohjalla.

Työturvallisuuskeskus tarjoaa materiaalia työntekijöidensä ja yhteisön kehittämiseen. Aineistosta otettiin ideoita kehityssuunnitelmaan. Kuva 3:ssa on ote Työturvallisuuskeskuksen internetsivuilta, ja siinä huomioitiin tärkeimpänä tekijänä muutosten teon lisäksi myös niiden seuraaminen. (Työturvallisuuskeskus. n.d. 10)

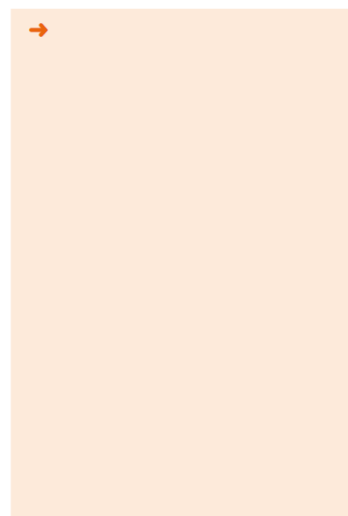
Työyhteisö/organisaatio:

- Aktiivinen ja asiantunteva työsuojelutoiminta
- Ergonomian kehittäminen, työfysioterapeutin käynti
- Esteettömyyden edistäminen
- Muutoksiin varautuminen
- Osallistuva työympäristön suunnittelu
- Palkkausjärjestelmien kehittäminen ja toimeentuloturvan parantaminen
- Perehdyttäminen, turvallisuuskoulutus
- Puheeksi ottaminen, koulutus esimiehille ja asiantuntijoille
- Sairauspoissaolojen ja työtapaturmatilastojen käsittely ja jatkotoimenpiteet
- Toimintaohjeet työpaikkakiusaamista vastaan
- Turvallisuuden kehittämishankkeet tai projektit
- Turvallisuuskeskustelut, -vartit, -tietoiskut
- Turvallisuusohjeet (pelastautuminen, vaaralliset aineet, koneet, laitteet, työvälineet)
- Turvallisuussuunnitelma, pelastussuunnitelma
- Työliikenneturvallisuuden edistäminen
- Työsuhteiden vakinaistaminen
- Työsuojelu- ja/tai ensiapukoulutus
- Työsuojelun toimintaohjelma ja -suunnitelma
- Työympäristön kehittämistoimenpiteet
- Vapaa-ajan turvallisuuden edistäminen

Arviointi:

- Auditointi
- Laatuarviointi
- Lähestä piti- ja vaaratilanteiden seuranta
- Riskien arviointi
- Sairauspoissaolotilastot

- Tapaturmatilastot
- Terveystarkastukset
- Työilmapiirikysely
- Työpaikkaselvitys ja -käynnit
- Väkivalta- tai uhkatilanteiden seuranta

Kuva 3. Työturvallisuuskeskuksen materiaalia työyhteisön turvallisuuden kehittämisestä. (Työturvallisuuskeskus 2017).

5. TYÖNTEKIJÖIDEN HAASTATTELUT JA KYSELY

Molempiin tutkimuskysymyksiin pyrittiin vastaamaan kvalitatiivisilla haastatteluilla. Konkreettisemmän vastauksen saamiseksi työntekijöiden haastattelu toteutettiin kuitenkin moni valinta kyselyllä. Tällöin saatiin suoraan tilastollista palautetta työntekijöiltä koskien yrityksen tilaa.

5.1. Työntekijöiden kyselyn valmistelu

Työntekijöiltä pyrittiin saamaan kvantitatiivista aineistoa kyselyn avulla. Kysely suunniteltiin toteutettavaksi sähköisesti työntekijöille Google Forms- sovelluksen kautta. Tähän syynä toimii se, että työntekijät ovat kaikki hajanaisesti ympäri eri työmaita, jolloin heitä on vaikea saada kaikkia haastateltua. Linkki kyselyyn lähetettiin sähköpostitse, sekä perään laitettiin tekstiviesti muistutuksena asiasta. Kysely suunnattiin kaikille työntekijöille ja kyselyn alussa kysyttiin työntekijöiden toimenkuvaa ja kuinka kauan he ovat työskennelleet yrityksessä. (Liite 3) Näin saatiin taustatietoa vastaajista. Kysymyksissä pyrittiin tiedustelemaan työntekijöiden yleistä vointia ja ajatusmaailmaa yrityksen työturvallisuudesta. Osa kyselystä oli suunnattu vain 2014 vuonna tai aiemmin työskennelleille työntekijöille. Tuloksia haettiin tutkimusongelman perusteella, joten kysymyksissä keskityttiin tutkimusprojektissa saatuihin tuloksiin ja niiden tuottamiin muutoksiin yrityksen sisällä. Lisäksi kyselyssä pyrittiin saamaan työntekijöiden kommentteja ja ideoita tarvittaviin toimenpiteisiin kehityssuunnitelmaa varten.

Kyselyn vastausvaihtoehdoissa annettiin asteikko 1-5, pääasiallisesti huono - erinomainen. Lisäksi yhdessä kysymyksessä annettiin vastausmahdollisuus vapaasti ja toivottiin rakentavaa palautetta. Kysymyksiä luodessa pyrittiin muodostamaan kysymyksiä, joihin saatu vastaus antaisi kyselyn tekijälle mahdollisimman suoran vastauksen.

5.2. Työnjohdon haastatteluun valmistautuminen

Työntekijöiden kyselyn lisäksi haastateltiin myös työpäällikköä, joka vastaa yrityksessä työturvallisuudesta ja työsuojelusta. Hänen haastattelunsa koettiin tärkeänä, jotta saataisiin vertailukuvaa työntekijöiden sekä johdon kanssa. Teemahaastatteluna toteutetussa haastattelussa pyrittiin saamaan vastauksia siihen, onko työpäällikön mielestä työntutkimusprojektissa löydetty heikkoudet korjattu, ja mikäli korjaukset olivat jääneet tekemättä, miksi näin oli käynyt. Haastattelu toteutettiin suullisesti keskustelun lomassa ja haastattelun pääpointit kirjattiin ylös. (Liite 1) Haastattelun tuloksiin vaikutti osittain myös haastattelijan oma haastattelukokemus ja sen tuomat mielikuvat.

5.3. Nokkamiehen haastattelukysymysten valmistelu

Opinnäytetyön kehittyessä syntyi idea myös nokkamiehen haastattelusta. Jokaisella yrityksen työmaalla toimii nokkamies, joka vastaa työmaan toiminnasta työnjohtajan lisäksi. Juha Samanen on toiminut Viherpojissa nokkamiehenä useamman vuoden ja on toiminut viherrakennus alalla jo 15 vuotta. Hän on mukana myös Viherpoikien työsuojelutoimikunnassa. Haastattelukysymyksissä pyrittiin löytämään vastauksia työturvallisuuteen nokkamiehen asemasta, sekä työsuojelutoimikunnan toiminnasta työturvallisuuden osalta. Haastattelukysymykset toimitettiin ajan puutteen vuoksi sähköpostitse haastateltavalle ja hän vastasi kysymyksiin suoraan sähköpostitse. (Liite 2)

6. TULOSTEN ESITTELY

Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksissa esitellään eri haastattelujen, sekä kyselyn avulla saatuja tuloksia.

6.1. Haastattelu työpäällikölle

Haastattelu työpäällikölle tapahtui suullisesti keskustelun merkeissä 2.5.2017. Keskustelu pyöri työturvallisuuden ja ergonomian lisäksi myös yrityksen henkilöstön ohjaamisessa. Haastattelu toimi lisäksi ideariihenä kehittämissuunnitelmaa varten. (Liite 1)

Työturvallisuus on kehittynyt vuosien varrella huomattavasti. Jarkko Heikkinen-Lindbergin tullessa Viherpojille töihin hän on alkanut panostaa koko ajan enemmän yrityksen työturvallisuuteen. Tarvetta työturvallisuuden lisäämiseen on, mutta myös tahtoa löytyy.

Tärkeimmäksi pointiksi työturvallisuuden kehittämisessä Heikkinen-Lindberg kertoo sen, että pitää tietää mitä kehittää. Työntutkimusprojekti on kertonut yritykselle faktaa kehitettävistä kohteista, jolloin on ollut helppo tarttua asioihin, joita yritys ei ollut vielä välttämättä huomannutkaan itse. Suurin työturvallisuuden kehitys on tapahtunut asenteissa. Ajattelutapa yrityksen sisällä on täysin muuttunut, joka antaa eväät kehitystyöhön. Kehitystä vaatii vielä paljon dokumentointi. Asioista mainitaan suullisesti työmailla, mutta dokumentointi on vielä keskeneräistä.

Haastattelun aikana julki tuli kysymys työntutkimusprojektissa mainituista kehitysehdotuksista. Haastattelussa selvisi, että kaikkia projektin kehityskohteita ei ole toteutettu 2014 vuoden jälkeen. Tähän syynä on ollut priorisointi, raha sekä aika. Jotkut kehityskohteet ovat korjaantuneet muiden ohella, joitain ei ole koettu niin tärkeäksi kuin toisia kohteita. Joitain kohteita on ratkottu kokonaisuuksina, mikä onkin suunnitelmallisuudessa tär-

keää. Heikkinen-Lindberg ottaa kuitenkin asiakseen käydä listan läpi tulevaisuudessa ja tehdä tarvittavia muutoksia. Muun muassa konttien ja hallin siisteydestä on mainittu useaan otteeseen, mutta työntekijöillä vie aikaa sisäistä kyseinen asia.

Heikkinen-Lindberg mainitsee haastattelun aikana myös työntekijöiden osaamisen kartoittamisen. Hän pitää erittäin tärkeänä, että oikeat miehet tekevät oikeita hommia. Toisin sanoen siis työntekijät tekevät sitä mitä osaavat parhaiten tehdä, jolloin työt sujuvat hyvin.

Jatkossa Heikkinen-Lindberg aikoo tehdä uusia työntutkimusprojekteja ainakin itsenäisesti, ja aikoo siis seurata työturvallisuuden kehittämistä jatkossakin. Kehittämistyöhön hyvänä pohjana toimii työturvallisuuden uusi kehittämissuunnitelma sekä opinnäytetyössä tehty kysely työntekijöille. (Heikkinen-Lindberg 2017)

6.2. Haastattelu nokkamiehelle

Nokkamiehen haastattelu tapahtui sähköpostitse. Haastateltava henkilö oli todella kiinnostunut aiheesta ja hän vastasi asioihin laajasti, jopa enemmän kuin kysymyksiä oli hänelle esitetty.

Vastauksissa nousi selkeästi esille työntekijöiden avoimuus yrityksen sisällä. Nykyään pystytään kertomaan asioista paljon avoimemmin kuin ennen. Nokkamiehille myös kerrotaan työmailla havaituista puutteista. Työnjohto on kuitenkin yrityksen kasvaessa vähemmän työmailla kuin aiemmin, joka aiheuttaa haasteita tiedonkulkuun. Työsuojeluvaltuutetulle ei kommentoida yli työmaiden tarvittavista muutoksista, mutta Samanen toteaa syyksi osittain sen että yrityksen työturvallisuusasiat ovat hyvällä tasolla.

Fyysisen ergonomian seuraaminen jää Samasen mukaan pääosin omalle vastuulle, etenkin vastuun lisääntyessä. Perushavainnointiin työmaalla kuitenkin riittää silmien ja korvien auki pitäminen, jolloin muidenkin tekemisiin pitää puuttua.

Samasen mukaan parempi perehdytys työturvallisuusasioihin on työsuojelutoimikuntaan kuuluvilla henkilöillä. Viime vuonna järjestetty nokkamiespalaveri on kuitenkin antanut kaikille mahdollisuuden turvallisuusasioihin perehtymiseen, ja hän toivookin että tätä käytäntöä jatketaan tulevinakin vuosina. Hän toivoo nokkamiehille enemmän perehdytystä vaarallisten asioiden kanssa työskentelyyn esimerkiksi purkutöissä.

Työturvallisuuden jatkuvassa korostamisessa Samanen näkee hienoisen riskin. Jos turvallisuutta aletaan korostaa liikaa, saattaa tulla kyllästymisiä ja näin työvälitteet jätetäänkin pois tai huomiotta. Hän toivookin hienosäätöä moninaistuvien työmaiden kohdalla. Siisti työmaa on turvallisuuden li-

säksi myös mainosta yritykselle. Lisäksi hän mainitsee suurempien rakennustyömaiden jäykät ohjeistukset työvarusteiden suhteen, olisi parempi tehdä tarvittavia suojainpäätöksiä olosuhteiden mukaan.

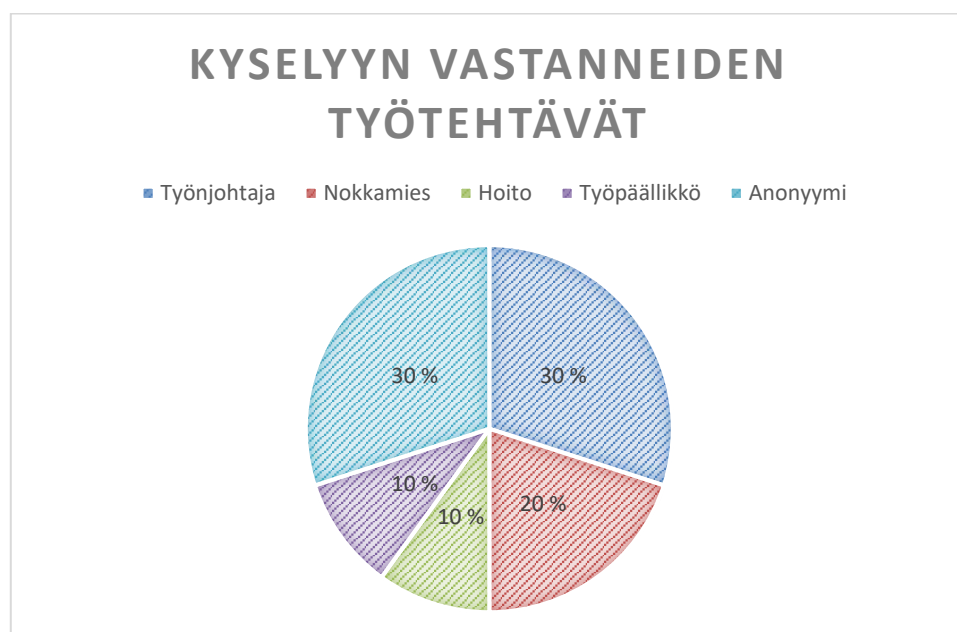
Fyysisen työskentelyn osalta Samanen kokee, että työvälineet ja työkoneet ovat suhteellisen hyviä. Parannettavaa olisi vielä esimerkiksi eri pituisten ihmisten työvälineiden koossa sekä esimerkiksi tukevampien kenkien hankinnassa. Myös nostotyöhön ja sen ohjeistukseen on kiinnitetty huomiota esimerkiksi yhteisillä perehdytyspäivillä.

Tärkeimpänä kehitystarpeena Samanen pitää tietoergonomiaan ja organisaatioergonomiaan panostamista. Viestinnässä on parannettavan varaa sekä työaikasovellus ei toimi toivotulla tavalla. (Samanen 2017)

6.3. Kysely työntekijöille

Kyselyyn vastaamiseen annettiin aikaa yksi viikko. Kysely lähetettiin seitsemälletoista työntekijälle, jotka olivat antaneet sähköpostiosoitteensa Viherpoikien käyttöön. Vastauksia kyselyyn saatiin kymmenen. Vastausprosentti on yli 50, joten vastauksiin voidaan luottaa suuntaa antavasti.

Kuva 4:ssä on esillä kyselyyn vastanneiden työntekijöiden työtehtävät. Kolme vastanneesta työntekijästä halusi vastata kyselyyn kokonaan anonyymisti.

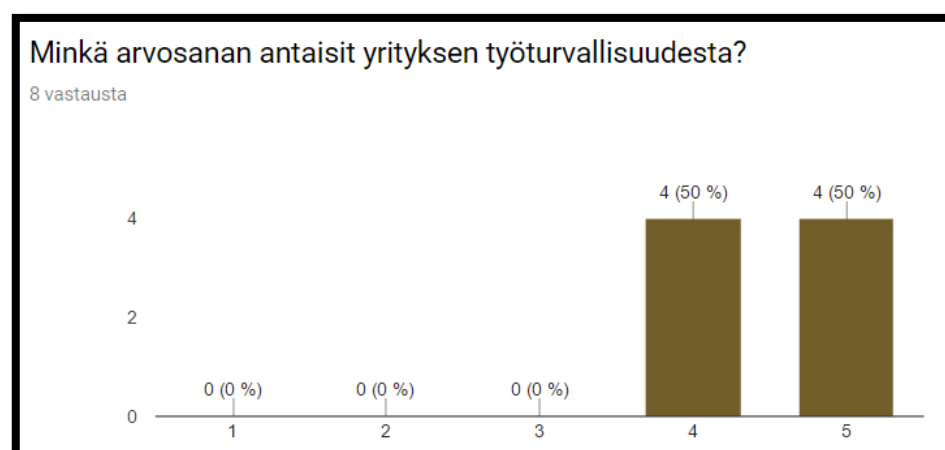
Kuva 4. Vastaajien työtehtävät

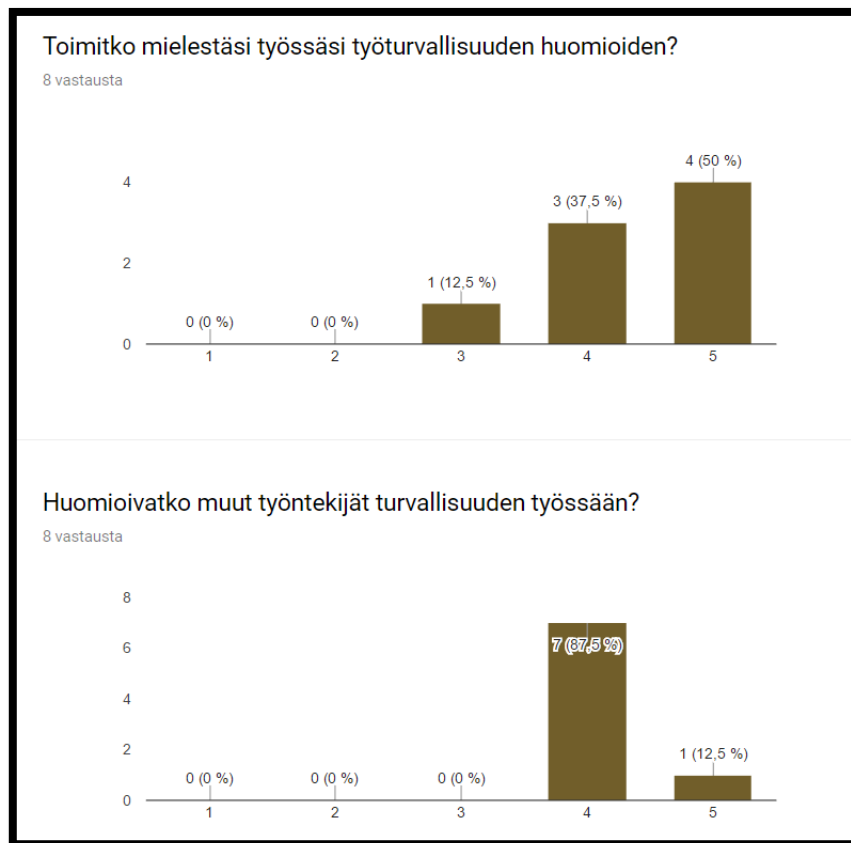
Kuva 5. Viherpoikien työntekijöiden työskentelyaikoja yrityksessä

Kuva 5:ssä on esillä vastaajien työskentelyaika Viherpojilla. Haastattelutuloksista voi tulkita, että yritys on hyvä työpaikka, koska työntekijät pysyvät yrityksessä useamman vuoden ajan.

Kuva 6:ssa huomataan selkeästi, että työturvallisuus on hyvällä tasolla työntekijöiden keskuudessa. Työntekijät ovat siis tyytyväisiä eikä kenelläkään ole negatiivista käsitystä turvallisuuden tilasta.

Kuva 6. Työturvallisuuden arvosanat

Kuva 7. Työturvallisuuden huomioiminen

Kyselyyn vastanneet työntekijät ovat pääosin sitä mieltä, että he huomioivat työturvallisuuden työssään. (Kuva 7) Vastauksista on myös tärkeä huomioida se, että työntekijät kokevat myös muiden työntekijöiden huomioivan turvallisuuden. Tällöin asia on siis tasapainossa.

Kyselyssä suurimmaksi työmaiden riskiksi työntekijät vastasivat epäsiisteyden. Kyseinen turvallisuushaitta on tullut ilmi jo aiemmin muun muassa työntutkimusprojektissa sekä työpäällikön vastauksissa. Asiaan ei siis ole tullut tarvittavaa muutosta projektin jälkeen.

Vain yksi kyselyyn vastanneista vastasi osaavansa käyttää ja huoltaa koneita täysin. Kukaan vastanneista ei myöskään kokenut muiden työntekijöiden osaavan täysin käyttää koneita. Työkoneet ovat suuri osa työntekijöiden arkipäivää, joten on huolestuttavaa etteivät he mielestään osaa täysin käyttää koneita. Kukaan ei toisaalta vastannut ettei osaisi lainkaan käyttää koneita.

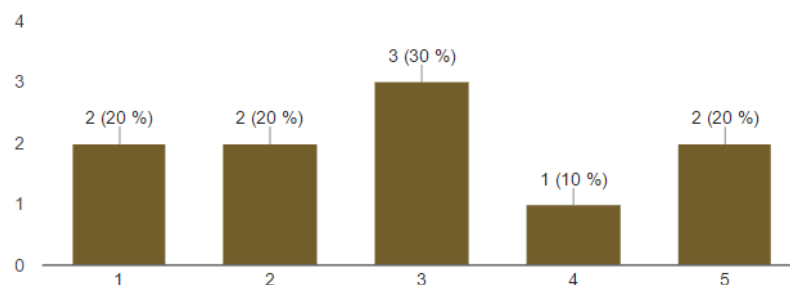
Puolet vastanneista vastasivat tietävänsä kuinka tehdä työt hyvän työergonomian mukaisesti. Kaikki työntekijät kuitenkin kokivat jonkin asteista särkyä työssään. Kaikki vastanneet myös kokivat että särky johtuu jollain tavalla nimenomaan työnteosta, mutta lääkärissä ei juurikaan ole käyty särkyjen vuoksi. Särkyä koettiin enimmäkseen selässä ja jaloissa. (Kuva 8) Selkä ja jalat joutuvat fyysisessä työssä suurimmalle rasitukselle. Niskan säryn voi osittain selittää useimmiten vallitseva kypäräpakko työmailla, jolloin kypärä painaa työntekijän niska kumarissa työasunnoissa. Työntekijät eivät kuitenkaan yksimielisesti kokeneet, että he voisivat ehkäistä särkyä oikeilla työtavoilla. Vastaukset olivat erittäin hajanaiset. (Kuva 9) Tästä voidaan tulkita että joko työt tehdään jo oikeilla työtavoilla, tai he kokevat etteivät työtavat vaikuta särkyyn.

Kuva 8. Työntekijöiden kokemat säröt

Koen, että voisin ehkäistä säryn oikeilla työtavoilla

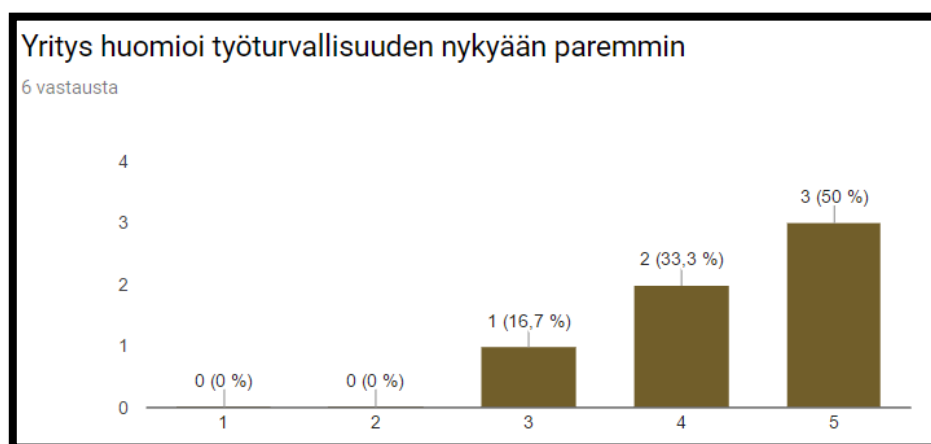
10 vastausta

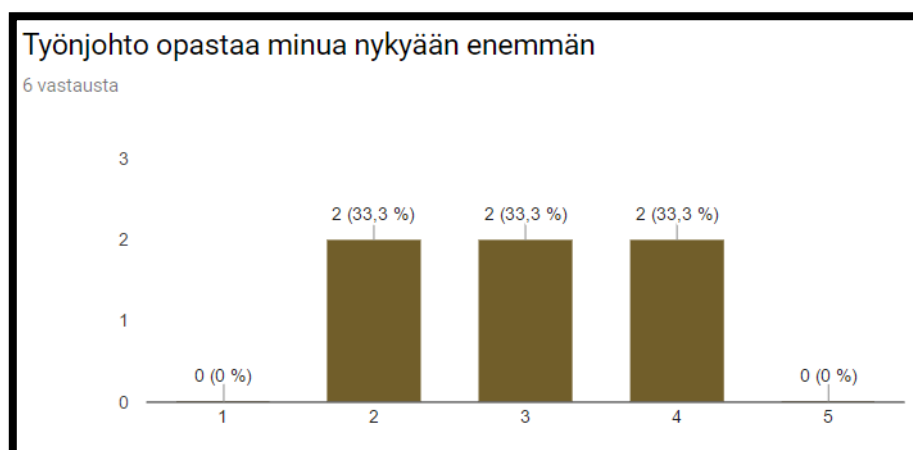
Kuva 9. Säryn ehkäisy

Kyselyssä oli yksi osio vain 2014 vuonna tai sitä aiemmin työskennelleille henkilöille. Tällä pyrittiin saamaan suora tulos siihen, onko tilanne muuttanut parempaan suuntaan muutamana vuoden aikana. Vain kuusi työntekijää kymmenestä vastanneesta on työskennellyt yrityksessä yli kolmen vuoden ajan.

Kyselyn tuloksista voidaan heti päätellä, että yritys on parantanut työturvallisuuttaan ja kenenkään vastanneen mielestä tilanne ei ole mennyt ainakaan huonommaksi. (Kuva 10) Kyselyssä todetaan myös yksimielisesti, että työsuojaimet ovat nykyään miellyttävämmät ja laadukkaammat kuin muutama vuosi aiemmin.

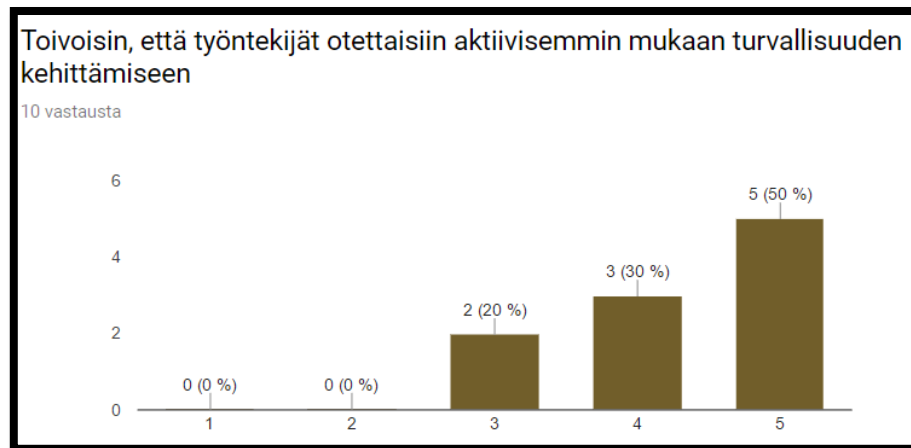

Kuva 10. Työturvallisuuden huomioiminen verrattuna vuoteen 2014

Kuva 11. Opastamisen määrä suhteessa vuoteen 2014

Opinnäytetyön taustamateriaalissa huomattiin jo työntutkimusprojektin kohdalla, että työn opastamiseen tulisi panostaa huomattavasti. Kyselyn tulos kuitenkin ei kerro yksiselitteisesti, että työnjohto olisi enemmän opastamisessa mukana. (Kuva 11)

Kuva 12. Työntekijöiden ottaminen turvallisuuden kehittämiseen

Kyselyn perusteella yrityksen työntekijät toivoisivat, että heidät otettaisiin mukaan kehitystoimintaan paremmin. (Kuva 12) Toisaalta vain puolella vastanneista olisi tällä hetkellä tiedossa kehitysehdotuksia työturvallisuuteen.

7. TYÖTURVALLISUUDEN JA ERGONOMIAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

7.1. Kehityssuunnitelman lähtökohdat

Liitteessä 3 esitellyn turvallisuuden ja ergonomian kehityssuunnitelman pohjana käytettiin opinnäytetyön 3 ja 4 osioissa käsiteltyjä tietopohjia. Lisäksi suunnitelmassa huomioitiin työntekijöiden antamat mielipiteet ja kommentit haastatteluissa ja kyselyssä.

Työn tilaajan toiveena oli saada konkreettinen, aikataulutettu suunnitelma kaudelle 2017. Suunnitelmassa tulisi huomioida niin työvaatetuksia kuin myös koulutuksiakin. Suunnitelmaa kokeillaan viedä käytäntöön vuonna 2017, mutta kehitystyötä jatketaan tulevaisuudessa mikäli suunnitelma antaa toivottua tulosta.

Kehityssuunnitelmalle ei ollut varsinaista pohjaa, koska tämän kaltaista suunnitelmaa ei etsinnässä löytynyt. Päätimme koota Viherpojille oman

kehityssuunnitelman Word-pohjaan. Kehityssuunnitelmassa eriteltiin eri kehityskohteet pykälittäin. Jokaiseen laajempaa kehitystä vaativaan asiaan otettiin suunnitelmassa kantaa. Lopulliset päätökset tehtiin maalaisjärjen ja työntekijöiden toivomusten perusteella. Raporttimaisen kehityssuunnitelman lisäksi pyrittiin tekemään toimenpiteille aikataulutusta.

Kehityssuunnitelmaan pyrittiin ottamaan asioita, jotka ovat varmasti yrityksen toteutettavissa ja johon työnantaja pystyy sitoutumaan. Muun muassa kaikkia 2014 vuodenkehitysprojektissa havaittuja hankintoja ei välttämättä kannata tehdä, kun jonkun tavaran voi korvata jo yrityksessä olevalla. Ergonomia huomioitiin suunnitelmassa yhteisen liikunnan lisäämisellä sekä yhteisten työpajojen järjestämisellä. Näillä toimilla pyritään aktivoimaan työntekijöitä harrastamaan palauttavaa liikuntaa raskaan työn lisäksi.

Työhön perehdytystä pyritään parantamaan työn aloittamisesta asti. Koneisiin ja niiden huoltoon tutustutaan jatkossa paremmin, jotta jokainen pystyy työskentelemään koneilla turvallisesti ja omatoimisesti.

Työnjohtajat sitoutuvat jatkossa paremmin työntekijöiden seurantaan. He tekevät jatkossa joka kuukausi pistotarkastuksia, joissa huomioidaan työmaiden yleinen turvallisuus ja siisteys, sekä työntekijöiden toiminta työmaalla. Mikäli puutteita löytyy, keskustellaan siitä työntekijöiden kanssa rakentavasti tilanteen jälkeen. Tällä toimenpiteellä pyritään opastamaan työntekijöitä turvalliseen työntekoon välittömästi. Lisäksi tällä pyritään muistuttamaan työntekijöitä turvallisuuden tärkeydestä ja siitä, että sen tilaa seurataan aktiivisesti.

Lisäksi kehityssuunnitelmassa on otettu huomioon työn tilaajan erikseen toivomat kohdat, kuten esimerkiksi autojen sammutuskaluston tarkastus ja päivitys, tupakoinnin ohjeistaminen työpaikalla, ohjeistukset syömisestä ja juomisesta yms. Suunnitelma on jätetty opinnäytetyön pohjalta karkeaksi suunnitelmapohjaksi, josta työn tilaaja voi poimia kehitystarpeet ja muokata suunnitelmaa sitten omaan käyttöönsä sopivaksi.

8. JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön päätavoitteena oli vastata kysymykseen, ovatko työntutkimusprojektin jälkeiset muutokset parantaneet työturvallisuutta Viherpojilla. Tutkimuksen perusteella opinnäytetyön johtopäätöksenä voidaan todeta, että työntutkimusprojektin avulla tehdyt muutokset ovat parantaneet tilannetta yrityksessä, mutta parannettavaa löytyy vielä jatkossakin. Ilmapiirikartoituksessa huomattiin, että fyysiset vaivat ovat lisääntyneet työntekijöillä muutoksista huolimatta. Haastateltavat henkilöt sekä muut työntekijät ovat vastanneet kuitenkin enimmäkseen kehityksen puolesta

tänä keväänä. Tärkeimpänä positiivisemmaksi muuttuneena asiana voi pitää yleisen ilmapiirin muutosta työturvallisuutta kohtaan. Tulevaisuuden haasteena onkin varmasti ylläpitää, tai jopa parantaa tätä asennetta työntekijöiden keskuudessa. Yrityksellä ja sen johdolla on selkeästi tahtoa kehittää yritystä parempaan suuntaan, mikä mahdollistaa myös työntekijöiden osallistumisen kehitykseen.

Työntutkimusprojekti on ollut suuri askel Viherpojille. Sen avulla on avoimesti myönnetty, että kehitettävää on. Lisäksi projektissa havaittuihin ongelmiin on myös pyritty oikeasti puuttumaan. Tutkimusprojektissa havaitut ongelmat ovat lähestulkoon kaikki toteutuneet, ainakin jossain määrin.

Työntekijöille esitetyn kyselyn perusteella mielipide kuitenkin on se, yritys huomioi työturvallisuuden huomattavasti paremmin kuin aiemmin. Lisäksi nokkamiehen sekä työpäällikön kommentit kertovat asian puolesta. Muun muassa työsuojaimiin ja –varusteisiin ollaan tyytyväisempiä kuin aiemmin.

Opinnäytetyö on tarjonnut Viherpojat Oy:lle materiaalia, jonka avulla se pystyvät kehittämään toimintaansa eteenpäin. Opinnäytetyöhön on koottu Viherpojilla jo tällä hetkellä olevaa materiaalia, joten opinnäytetyöstä on helppo poimia kaikki tarvittava tieto. Erityisesti työntekijöille esitetyt kysymykset ja niihin saadut vastaukset kertovat tarvittavista kehitystoimenpiteistä.

9. POHDINTA

Opinnäytetyön aihe löytyi vasta opintojeni loppupuolella, syksyllä 2016. Työturvallisuus itsessään tuli itselleni tärkeäksi kesällä 2016 työskennellessäni Viherpojilla. Heillä työturvallisuus otetaan esimerkillisesti tosissaan ja asioihin puututaan ilman erillistä vaatimustakin. Aihe oli siis kiinnostava ja aiheesta myös löytyisi loputtomasti materiaalia. Työ koostettiin yhteistyössä Jarkko Heikkinen-Lindbergin kanssa kevään 2017 aikana.

Työn haasteeksi muodostuikin taustamateriaalin laajuus. Piti tehdä päätöksiä, kuinka laajasti mitäkin aluetta opinnäytetyössä käsitellään. Tilajalla oli kuitenkin tietoa esimerkiksi eri lakipykälästä ja määräyksistä, joten niitä rajattiin työstä pois. Tärkeämmäksi koettiin tutkia työntutkimusprojektin tuloksia ja niiden jälkeisiä toimenpiteitä. Lisäksi tärkeää oli koostaa eri kanavia pitkin tulleita tietoja yhtenäiseksi tiedostoksi, joista tehdä myös tulkintoja. Toisenlaisen haasteensa opinnäytetyön valmistumiseen aiheuttivat omat henkilökohtaiset asiat kevään aikana sekä työpaikan vaihtuminen äkillisesti.

Useat viheralan yritykset voisivat ottaa Viherpojat Oy:stä mallia ja kehittää työturvallisuuttaan. Kovin usein turvallisuus jää taka-alalle ja näin myös tapahtuu turhia tapaturmia, jotka olisi voitu ehkäistä hyvällä ennakkoinnilla. Opinnäytetyö toi itselleni lisää tietoa työturvallisuuden kehittämisestä ja siihen vaadittavista toimenpiteistä. Tulevaisuudessa voin hyödyntää tietoja omassa työelämässäni.

LÄHTEET

Heikkinen-Lindberg, J. (2017). Keskustelu kasvotusten. 2.5.2017

Puuliitto (2014). Viher- ja ympäristörakentamisan työehtosopimus. Haettu 21.3.2017 osoitteesta <http://www.puuliitto.fi/files/4869/Viher-tes-2014-2017-paino.pdf>

Rakennusteollisuus (n.d.) Nolla tapaturmaa. Haettu 16.4.2017 osoitteesta <https://www.rakennusteollisuus.fi/Tietoa-alasta/Tyoturvallisuus/Nolla-tapaturmaa/>

Samanen, J. (2017). Sähköpostiviesti tekijälle. 7.5.2017

Sohlman, T. (2016). Keskustelu työmaalla. 10.06.2017

Työsuojelu (2017). Nostot käsin. Haettu 17.4.2017 osoitteesta <http://www.tyosuojelu.fi/tyoolot/fyysinen-kuormitus/nostot-kasin>

Työsuojelu (2017). Työterveyshuolto. Haettu 16.4.2017 osoitteesta <http://www.tyosuojelu.fi/tyoterveys-ja-tapaturmat/tyoterveyshuolto>

Työsuojelu (2015). Työntekijän vastuu. Haettu 10.5.2017 osoitteesta <http://www.tyosuojelu.fi/tyosuojelu-tyopaikalla/vastuut-tyosuojelussa/tyontekija>

Työsuojeluhallinto (2016). Nuori työntekijä. Haettu 20.3.2017 osoitteesta <http://www.tyosuojelu.fi/tyosuhde/nuori-tyontekija>

Työtapaturmavakuutuskeskus (2017). Työtapaturmat. Haettu 21.3.2017 osoitteesta <http://www.tvk.fi/fi/Tilastot-/Tilastojulkaisut/>

Työtehoseura (2014). Työturvallisuuden, ergonomian ja työn tehokkuuden kehittäminen. Rajamäki. Viherpojat Oy:n sisäinen materiaali.

Työtehoseura (n.d.) Kehitä yritystäsi. Haettu 19.4.2017 osoitteesta <http://www.tts.fi/yrityksille-1/tuottavuuden-kehittaminen>

Työturvallisuuskeskus (n.d.) Fyysinen työkuormitus. Haettu 20.3.2017 osoitteesta http://ttk.fi/tyohyvinvointi_ja_tyosuojelu/tyohyvinvoinnin_perusteet/tyoymparisto/fyysinen_tyokuormitus

Työturvallisuuskeskus (n.d.) Turvallinen ja terveellinen työympäristö. Haettu 19.4.2017 osoitteesta https://ttk.fi/tyohyvinvointi_ja_tyosuojelu/tyohyvinvoinnin_perusteet/tyoymparisto

Työturvallisuuskeskus (n.d.) Työhyvinvoinnin portaat työkirja. Haettu 21.3.2017 osoitteesta http://ttk.fi/files/704/Tyohyvinvoinnin_portaat_tyokirja.pdf

Työturvallisuuskeskus (n.d.) Työturvallisuuskortti. Haettu 19.4.2017 osoitteesta <https://www.tyoturvallisuuskortti.fi/>

Työturvallisuuskeskus. (2007). *Turvallista työtä viheralalla*. Helsinki: Edita Prima Oy.

Työturvallisuuskeskus. (n.d.) Tietotyö ja tietoergonomia. Haettu 10.5.2017 osoitteesta [https://ttk.fi/etusivu_\(vanha\)/asiantuntija- ja toimistotyö/tietotyö ja tietoergonomia](https://ttk.fi/etusivu_(vanha)/asiantuntija- ja_toimistotyö/tietotyö_ja_tietoergonomia)

Viherpojat Oy (2015). *Työntutkimuksen tulokset ja kehittämiskohteet*. Viherpojat Oy:n sisäinen materiaali.

Viherpojat Oy (2015). *Työsuojelukokousten pöytäkirjat*. Viherpojat Oy:n sisäinen materiaali.

Viherpojat Oy (2016). *Ilmapiirikartoitus*. Viherpojat Oy:n sisäinen materiaali.

Viherpojat Oy(2017). *Terveystietojen tilastotieto*. Viherpojat Oy:n sisäinen materiaali.

Viherpojat Oy (2017) Viherpojat Oy. Haettu 20.3.2017 osoitteesta <http://www.viherpojat.fi/viherrakentaminen-viherpojat-oy>

Työpäällikön haastattelun pohjana toimiva runko

Liite 1

1. Onko työturvallisuus mielestäsi lisääntynyt yrityksessä toivotulla tavalla?
2. Onko asenne työturvallisuutta kohtaan muuttunut työntekijöiden kesken?
3. Mitä muutoksia työntutkimusprojektista ei valittu, miksi?
4. Onko kaikki työntutkimusprojektissa valitut muutokset toteutettu?
5. Jos eivät, miksi ei?
6. Aiotaanko työturvallisuuden kehittämistä seurata jatkossakin?

Nokkamiehen haastattelukysymykset

Liite 2

Työsuojelusta

1. Koetko, että työntekijät uskaltavat kertoa toiveistaan ja työturvallisuuden puutteista työnjohdolle avoimesti?
2. Kertovatko työntekijät työsuojeluvaltuutetuille parannusehdotuksista ja keräätekö työmailla esille tulleita asioita aktiivisesti ylös?

Nokkamiehistä

3. Ehtivätkö nokkamiehet seuraamaan työntekijöiden ergonomiaa ja työturvallisuutta?
4. Onko se mielestänne teidän vastuulla?
5. Onko nokkamiehillä tarpeeksi hyvä perehdytys työturvallisuuden osalta, suhteessa työnkuvaan?

Muuta

6. Onko työntekijöiden suhtautuminen muuttunut suojarusteita kohtaan lähi-vuosina?
7. Koetko tarpeellisena, että työturvallisuutta pitäisi vielä enemmän korostaa yrityksessä?
8. Pitäisikö yrityksessä mielestäsi kehittää työntekijöiden työergonomiaa, vai toimiiko se jo tällä hetkellä? Onko sinulla ideoita siihen?

VIHERPOJAT OY- Ergonomia ja työturvallisuus

Seuraavassa pieni kysely liittyen opinnäytetyöhöni. Kysely vie sinulta muutaman minuutin aikaa. Kyselyn avulla pyritään parantamaan Viherpoikien työturvallisuutta sekä ergonomiaa.

Vastaathan kyselyyn rehellisesti ja avoimesti, jotta kyselystä on oikeasti hyötyä jatkikäyttöä varten.

Työtehtäväsi yrityksessä

Oma vastauksesi _____

Kuinka kauan olet työskennellyt Viherpojilla?

- 0-1 vuotta
- 2-4 vuotta
- 5-10 vuotta
- Kauemmin

Minkälaisena koet yleisen hyvinvointisi tällä hetkellä?

- Huono
- Hyvä
- Erinomainen

Työturvallisuus

"Työturvallisuuden edistäminen lähtee hyvästä suunnittelusta, jossa ihmisen toiminta suhteessa työympäristöön on otettu huomioon joustavasti. Työturvallisuutta edistetään kehittämällä työympäristöä ja ymmärtämällä sekä ohjailemalla ihmisen käyttäytymistä."

Minkä arvosanan antaisit yrityksen työturvallisuudesta?

	1	2	3	4	5	
Erittäin huono	☐	☐	☐	☐	☐	Erinomainen

Toimitko mielestäsi työssäsi työturvallisuuden huomioiden?

	1	2	3	4	5	
En koskaan	☐	☐	☐	☐	☐	Aina

Huomioivatko muut työntekijät turvallisuuden työssään?

	1	2	3	4	5	
Ei koskaan	☐	☐	☐	☐	☐	Aina

Mikä mielestäsi on suurin riskitekijä Viherpoikien työmailla?

- Työkoneet
- Epäsiisteys
- Työmaan rajaus
- Huolimattomuus
- Huono työn opastus
- Väärä työtapa
- Muu: _____

Osaan käyttää ja huoltaa työkoneita

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Muut työntekijät osaavat mielestäni käyttää ja huoltaa työkoneita

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Työntekijät käyttävät henkilökohtaisia suojaimia ja turvavarusteita ohjeiden mukaan

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Ergonomia

"Ergonomia on tekniikan ja toiminnan sovittamista ihmisille. Sen avulla parannetaan ihmisen turvallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia sekä järjestelmien häiriötöntä ja tehokasta toimintaa."

Tiedän, kuinka tehdä työni hyvän ergonomian mukaisesti

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Koen fyysistä särkyä työssäni

	1	2	3	4	5	
En milloinkaan	☐	☐	☐	☐	☐	Lähes aina

Särky on yleensä

- Selässä
- Jaloissa
- Päässä
- Niskassa
- Käsissä
- Muu: _____

Koen, että särky johtuu työstäni

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Olen käynyt lääkärissä työn aiheuttamien fyysisten särkyjen takia

	1	2	3	4	5	
En koskaan	☐	☐	☐	☐	☐	Usein

Koen, että voisin ehkäistä särryn oikeilla työtavoilla

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Harrastan palauttavaa liikuntaa vapaa-ajallani

	1	2	3	4	5	
Harvoin	☐	☐	☐	☐	☐	Lähes joka päivä

Toivoisin että yritys panostaisi työntekijöiden fyysiseen hyvinvointiin työn ohella

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Työn opastus

Kuinka yritys mielestäsi suoriutuu työn opastamisesta?

Työnjohto ohjaa työtapojani ja turvallisuutta aktiivisesti

	1	2	3	4	5	
Täysin erimielistä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Toivoisin, että työnjohto opastaisi minua enemmän työtehtävissäni

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Tahtoisin enemmän palautetta työnteostani

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Etenkin nuoria työntekijöitä tulisi opastaa enemmän

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Osallistuisin mielelläni aktiivisemmin parempien työtapojen kehittämiseen

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Työturvallisuuden kehitys Viherpojilla

TÄYTÄ VAIN JOS OLET OLLUT TYÖSUHTEESSA VUONNA 2014 TAI AIEMMIN ! Jätä muuten tämä kohta (5) välistä.

Palaa ajassa taaksepäin, vuoteen 2014. Vertaa yrityksen tämän hetkistä ja aiempaa tilaa keskenään. Koetko muutosta parempaan tai huonompaan?

Yritys huomioi työturvallisuuden nykyään paremmin

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Siisteys ja turvallisuus on parantunut työmailla, ja niitä valvotaan aktiivisesti

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Työnjohto opastaa minua nykyään enemmän

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Työsuojaimien käyttö on lisääntynyt

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Työvarusteet ja suojaimet ovat nykyään miellyttävämmät ja laadukkaammat

	1	2	3	4	5	
Täysin eri mieltä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Kehitysehdotuksia

Minulla olisi kehitysehdotuksia työturvallisuuden parantamiseksi

Kyllä

Ei

Toivoisin, että työntekijät otettaisiin aktiivisemmin mukaan turvallisuuden kehittämiseen

	1	2	3	4	5	
Täysin erimielistä	☐	☐	☐	☐	☐	Täysin samaa mieltä

Anna yksi tai useampi kehitysehdotus:

Oma vastauksesi

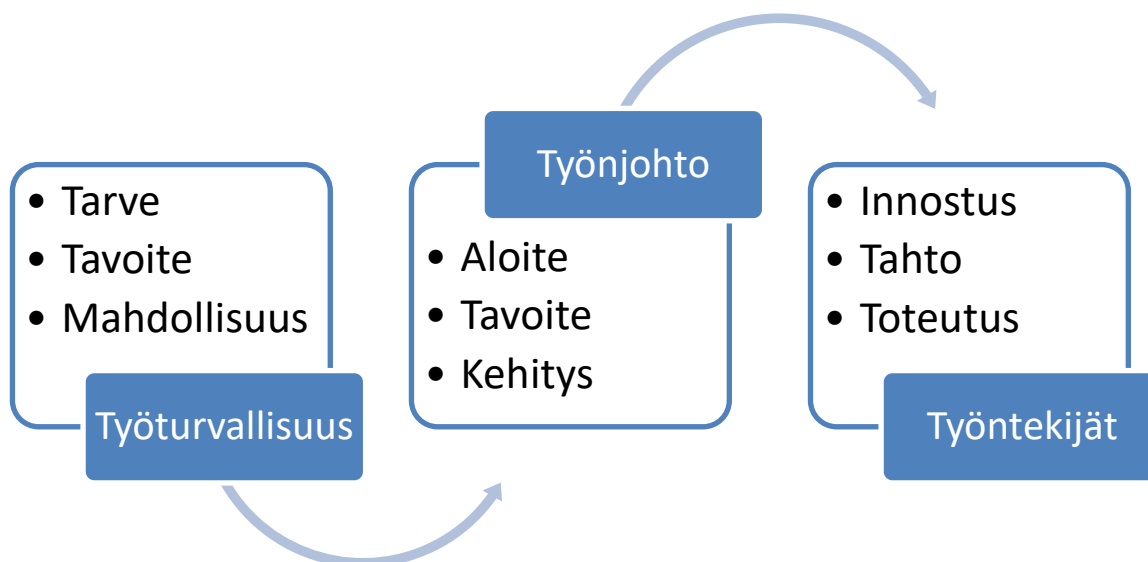
TYÖTURVALLISUUDEN JA ERGONOMIAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA 2017

Viherpojat Oy
12.5.2017

Sisällys

TAUSTAA.....	32
1. Tavoite	32
2. Lähtökohdat.....	32
3. Suunnitelman rakenne	32
SUUNNITELMA.....	33
1. Vaadittavat toimenpiteet kauden aikana.....	33
Työsuojaimet.....	33
Työn opastus	33
Tupakointi.....	34
Tapaturmatilanteet	34
Työkoneet.....	34
Työmaajärjestelyt.....	34
Ergonomian parantaminen	34
Myrkylliset aineet.....	35
Siisteys.....	35
Tiedotus.....	35
Rasitukset	35
Kehitystyö.....	35
2. Seuranta.....	36

Taustaa

1. Tavoite

Tämän suunnitelman tavoitteena on parantaa Viherpojat Oy:n työturvallisuutta sekä työergonomiaa muun toiminnan ohella. Suunnitelma toimii lähtökohtana turvallisuuden parantamiselle työkaudella 2017, mutta kehitystä jatketaan tarvittaessa päivitetyllä suunnitelmalla seuraavina vuosina. Tässä suunnitelmassa esitetyt kehitystavoitteet pyritään toteuttamaan kauden 2017 aikana. Suunnitelmaan on listattu kehitystä vaativat asiat, jotka ovat tulleet ilmi opinnäytetyön taustatiedoissa sekä tutkimusosiossa. Tässä suunnitelmassa esille otetaan vain asiat, joita tulee parantaa jo tällä hetkellä toimivien asioiden lisäksi.

2. Lähtökohdat

Pohjana tälle suunnitelmalle on käytetty työsuojelupöytäkirjoja vuosilta 2014-2016, työterveyshoitajan tilastotietoja työtapaturmista ja sairastumisista, Työtehoseuran tekemää työnseurantatutkimusraporttia sekä työntekijöiden ilmapiirikartoituksia vuosilta 2014-2016. Lisäksi suunnitelmaan ovat vaikuttaneet työn tilaajien toivomukset sekä suunnitelman alustuksena toimivan opinnäytetyön pohjatiedot.

3. Suunnitelman rakenne

Suunnitelma on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2017. Suunnitelmaan sisältyy teoriapohjainen suunnitelma, jossa luetellaan toimenpiteet joilla toivottuun tulokseen tullaan pääsemään.

Suunnitelma

1. Vaadittavat toimenpiteet kauden aikana

Kauden aikana pyritään parantamaan työturvallisuutta kokonaisvaltaisesti. Parannettavaa löytyy niin työsuojaimista, työn opastuksesta, työmaakäytännöistä kuin myös esimerkiksi työntekijöiden asenteistakin. Seuraavassa on lueteltu parannettavat asiat aikataulutettuna kauden ajalle:

Toimenpide	Aikataulu
Työsuojaimien päivitys	Kauden alussa
Työn opastus	Kauden alussa sekä kauden aikana
Tupakointi	Kauden alussa
Tapaturmatilanteiden ohjeistus	Kauden alussa
Työvälineet	Kauden alussa sekä kauden aikana
Työkoneet	Kauden alussa
Työmaajärjestelyt	Kauden aikana
Ergonomian parantaminen	Kauden aikana
Myrkylliset aineet	Kauden alussa
Siisteys	Kauden alussa
Tiedotus	Kauden aikana
Rasitusvammojen ohjeistus	Kauden alussa sekä kauden aikana
Mobiililaitteet	Kauden alussa
Kehitystyö	Kauden alussa sekä kauden aikana

Työsuojaimet

Hankitaan kaikille työntekijöille henkilökohtaiset ja miellyttävät suojalasit sekä kypärä. Mikäli käytetään vanhoja suojaimia, tarkistetaan niiden kunto ennen työn aloitusta.

Työntekijöille valinnan vara kahden eri vaihtoehdon väliltä:

Kypärä lasikiinnityksellä

Kypärä kuulosuojaimilla + erilliset suojalasit

Työn opastus

Työn opastamiseen aletaan kiinnittämään erityistä huomiota.

Etenkin uudet, nuoret työntekijät tarvitsevat paljon tukea ja ohjeistusta aloittaessaan työt. Heille näytetään eri työtehtävät kädestä pitäen, jotta hyvä ergonomia varmasti toteutuu. Lisäksi heitä ohjeistetaan välittömästi, mikäli työtehtävät tehdään väärin. Ohjeistaminen on jokaisen työntekijän velvollisuus.

Työnjohtajat tekevät työmaille pistokokeita, joissa he tarkkailevat työntekijöiden työskentelyä sekä työmaan yleistä turvallisuutta. Havaittuihin puutteisiin puututaan välittömästi.

Työmaaperehdytyksissä pyritään kertomaan asioista informatiivisesti ja rauhallisesti, vaikka työmaalla olisikin kiire.

Tupakointi

Tupakointi yrityksessä rajoitetaan vain kahvi- ja ruokataukoihin. Tupakointi myös tapahtuu sille erikseen osoitetussa paikassa tai työmaan ulkopuolella.

Tapaturmatilanteiden ohjeistus

Jokaisessa työmaaperehdytyksessä kerrotaan työmaan turvallisuusohjeet, kuten sammutusvälineiden ja ensiaputarvikkeiden sijainti. Myös muut mahdolliset turvatoimet esitetään työmaakohteittain perehdytyksen yhteydessä.

Työvälineet

Kauden aikana tullaan päivittämään yrityksen omistamat työvälineet. Työvälineitä päivitetään muun muassa niiden kunnan perusteella, sekä henkilöstön ergonomian vuoksi hankitaan tarvittaessa eri pituisia ja painoisia työvälineitä.

Työkoneet

Työkoneiden käyttö opastetaan heti perehdytystilaisuuden jälkeen. Työssä tarvittavat koneet opastetaan työryhmittäin. Opastukseen kuuluu koneiden käyttö, perus huolto-toimenpiteet sekä mahdollinen pesu yms. Tavoitteena on, että jokainen työntekijä osaa käyttää työmaalla tarvittavia työvälineitä omatoimisesti. Yhteisillä ohjeistuksilla kaikki käyttävät koneita samalla tavalla ja niiden väärinkäyttö ehkäistään.

Työkoneisiin liitetään työmaalla tarvittavat, tiivistetyt käyttöohjeet niiden käytöstä ja huollosta.

Esimerkkinä perehdytystilaisuuksista: hoitotiimille oma koulutus, jossa välineinä esimerkiksi ruohonleikkurit ja raivaussahat.

Työmaajärjestelyt

Kaivantoja tehtäessä huomioidaan ja ennakoidaan sortumavaarat kaivannon äärellä työskennellessä. Kaivannot rajataan hyvin töiden aloituksesta töiden loppuun asti.

Ergonomian parantaminen

Yritys pitää jatkossa ns. keppijumppatuokioita ja muita aktivoivia liikuntatempauksia, jotta työntekijöiden fyysinen hyvinvointi ja notkeus pysyisivät parempana.

Lisäksi nostokoulutus pyritään pitämään kauden aikana ammattilaisen toimesta. Jokainen työntekijä tekee harjoitteet ohjattuna.

Myrkylliset aineet

Työnantajan velvollisuus on huolehtia, että työntekijä tietää eri työmaiden ja aineiden riskit ja osaa myös välttää niitä omatoimisesti. Erityisesti nokkamiehille järjestetään koulutusta aiheeseen liittyen.

Siisteys

Jätehuollon toimintaa parannetaan työmailla. Työntekijöille ohjeistetaan, kuinka työmaa pidetään siistinä ja kuinka työmaan jätehuolto toimii.

Lisäksi varastokontteihin tehdään ohjeistuslaput, missä minkäkin kontin tavarat tulee säilyttää. Työntekijöiden tulee myös noudattaa ohjeistusta.

Tiedotus

Jokaiselle nokkamiehelle tehdään erikseen työsähköposti. Työsähköpostin kautta tiedotetaan mahdollisista tapaturma- ja läheltä piti-tilanteista. Lisäksi työsähköpostin kautta ilmoitetaan muista huomiota vaativista asioista. Nokkamiehiä pidetään jatkossa tiedon välittäjinä työntekijöille.

Lisäksi yrityksen sisäistä tiedotusta pyritään parantamaan kauden aikana. Kehityksen alle esimerkiksi Google Driven käyttöönotto.

Rasitukset

Työntekijöitä ohjeistetaan käymään mahdollisten fyysisten särkyjen vuoksi lääkärissä. Lisäksi kartoitetaan mahdollisuus fysioterapeuttiin. Mahdolliset rasitusvammat pyritään hoitamaan työterveyshuollossa, mutta myös työnantaja sitoutuu ohjeistamaan työntekijää työnjohdon kautta vammoja aiheuttavissa väärissä työasennoissa.

Mobiililaitteet

Puhelimien käyttö työaikana on kielletty, pois lukien työn vaatimat toimenpiteet puhelimen avulla.

Kehitystyö

Työpaikan työturvallisuuden ja ergonomian jatkokehittämiseen otetaan mukaan yrityksen työntekijät. Työntekijät pyritään saamaan mukaan eri ideariihien avulla, sekä heitä kehoitetaan kertomaan avoimemmin ideoistaan sekä työnjohdolle, että työsuojeluvälituutetuille. Työsuojelutoimikunnan merkitystä korostetaan jatkossa työntekijöille.

2. Seuranta

Työnjohto sitoutuu seuraamaan työmaalla toimenpiteiden toteutumista. Jokainen pyörivä työmaa valvoo itse omaa työmaatansa, mutta työpäällikkö sitoutuu tekemään pistokokeita satunnaisesti. Pistokokeissa valvotaan työkoneiden käyttöä ja työntekijöiden ergonomiaa. Mahdollisista turvallisuusriskeistä keskustellaan työntekijöiden kanssa avoimesti, jotta vastaavat voidaan jatkossa ehkäistä.

Työntutkimusprojekti uusitaan mahdollisuuksien mukaan, jotta saadaan faktaa nykytilasta. Tällöin voidaan myös tehdä vertailu aiempien tuloksien kanssa.